

SĂ NE ÎNTÂLNIM LA POARTA RAIULUI!

*Sfinții Paisie și Cleopa de la Sihăstria.
Scurte biografii*

Carte tipărită cu binecuvântarea

I.P.S. TEOFAN

Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

EDITURA MĂNĂSTIREA SIHĂSTRIA

2025

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

Să ne întâlnim la poarta raiului! : Sfinții Paisie și Cleopa de la Sihăstria : scurte biografii / carte tipărită cu binecuvântarea IPS Teofan, Mitropolitul Moldovei și Bucovinei. – Vânători-Neamț : Mănăstirea Sihăstria, 2025
ISBN 978-606-8217-51-2

VIATA

SFÂNTULUI PAISIE DE LA SIHĂSTRIA

Sfântul Paisie (Olaru) s-a născut la 20 iunie 1897 în satul Stroiești, comuna Lunca, județul Botoșani, primind la botez numele de Petru. Părinții săi, Ioan și Ecaterina, erau oameni săraci, dar cu multă evlavie și frică de Dumnezeu. Ei au dat naștere la zece copii, dintre care doar cinci au ajuns la maturitate: patru frați și o soră. Dintre aceștia cel mai mic era Petru, viitorul Părinte Paisie.

Părinții au dat copiilor o bună creștere duhovnicească. În amintirile sale Sfântul Paisie scria: „Tata a fost pădurar și a lucrat multă vreme pe la boieri, iar mama a lucrat pe lângă casă și ne-a crescut pe noi... Părinții mei, Ioan și Ecaterina, nu știau carte, dar erau credincioși și buni cu toată lumea. În toată viața lor eu nu știu să fi avut vreo judecată cu cineva, mai ales că tata, fiind slujbaș la boieri, ar fi avut ocazii și supărări de la oameni, dar nu s-a răzbunat niciodată. Nu prea mergea la biserică, cred că nu avea vreme, dar învățase ceva rugăciuni pe de rost, știa *Tatăl nostru*, Crezul și rugăciunea Maicii Domnului Milostivirea, pe care le zicea cu glas tare de se auzea de departe, iar mămuca știa *Tatăl nostru* din auzite, nu ca în carte, mai adăuga ceva de părinți, de nași, de moși, strămoși, frați, surori, și la urmă adăuga «ferice de omul care ține cu Domnul, căci este ca pomul lângă apă, că de poame nu scapă» și atât se ruga. Încă și pe noi ne învăța biata mămuică, Dumnezeu s-o ierte”.

Altădată Cuviosul Paisie își aducea aminte: „Părinții mei, Ioan și Ecaterina, au trăit în pace și mergeau la biserică regulat, mai ales la sărbători mari. Mai mult ne învățau cu viața lor, fiind oameni simpli. Nu i-am auzit niciodată să se certe sau să înjure. Tata știa Paraclisul Maicii Domnului pe de rost, precum și alte rugăciuni, și se ruga cu glas tare, că

auzeam și noi. Zicea ca preotul: «Domnului să ne rugăm!» și se bătea cu pumnul în piept. Iar mama era prietenoasă cu toată lumea și ne spunea de multe ori: «Măi băieți, să fiți cuminiți, ca să nu dăm cinstea pe rușine!»».

Sfântul Paisie a redat și în versuri educația primită de la părinții săi. Într-o poezie intitulată *Tatăl meu*, arată felul în care acesta îl învăța cum să se comporte în viață:

*Dragul tatei, vreau să-ți spun
Că și eu copchil am fost,
Dar niciodată n-am umblat
Pe drumuri fără de rost
Sau să m-apuc de furat.
De mic am fost muncitor,
Din noapte în noapte lucrând,
Și cu drag lucram din zor,
Cu spatele lemne cărând.
Că dacă-n pădure lucram
Noi, băieții de la sate,
Aveam voie și luam
Câte-un lemnișor în spate.
Așadar cu voia lor
Și din a mea muncușoară,
Fiindu-mi Domnu-n ajutor,
Mi-am făcut și o căscioară.
Și așa, după cum vezi,
Slujesc pe la boieri cinstit
Și dacă vrei ca să mă crezi
Niciodată n-am mințit.*

De asemenea, evocând-o pe mama sa, Părintele Paisie scria:

*Toată grija cea mai mare
Mama avea de fiecare.
Ne dădea povește bune
Mai ales mie, și-anume:*

*„Măi băiete, fii cuminte,
Ia sama la a mele cuvinte:
Să te păzești de blestemății,
De bătași și de hoții,
Că deunăzi-ai văzut
Cum pe cei ce s-au bătut
I-au prins jandarmii pe toți
Și i-au legat ca pe hoți.
Dragul mamei, fii cinstit
Că noi cu munca ne-am trezit”.*

Astfel a crescut micul Petru în atmosfera patriarhală a satului natal, în mijlocul unei familii iubitoare. Încă din pruncie a învățat să aibă frică de Dumnezeu, să fie cinstit cu sine și cu cei din jur și să-i prețuiască pe cei bătrâni. După ani și ani el își amintea de vremurile de neștirbită moralitate ce domneau atunci în satul românesc:

*Și dacă vreți ca să vă spun,
Poate unii știți mai bine,
Ce era atunci mai bun
Era: frică, cinste și rușine.
De frică omul era cuminte,
Că o pasăre de-ar fi furat,
Îi lega pasărea dinainte
Și așa-l purta prin sat.*

La vremea convenită, Petru a urmat cele trei clase de școală primară câte făceau pe atunci copiii la țară, la sfârșitul fiecărui an obținând premiul întâi, care consta în cărți cu *Viștile Sfinților*. La bătrânețe Cuviosul Paisie mărturisea că aceste biografii ale sfinților citite în copilărie, dar mai ales viața Sfântului Sava cel Sfințit, l-au îndemnat la călugărie. Inima i s-a lipit de carte și de lucrurile sfinte încă de atunci și a început să se gândească să îmbrace haina monahală, mai ales că în apropiere de satul său se afla Schitul Cozancea, unde se găsea o icoană făcătoare de minuni a Maicii

Domnului și unde a văzut părinți cuvioși, slujbe frumoase săvârșite cu evlavie și alți copii care învățau cântări bisericesti în bună rânduială.

Totuși, n-a putut să-și îndeplinească dorința îndată. Ceilalți frați mai mari se căsătoriseră și se aranjaseră fiecare la casa sa, așa încât el a rămas singurul sprijin pentru părinții săi bătrâni. A purtat așadar grijă de gospodăria părintească, muncind cu sârg în preajma casei natale până în anul 1916, când intrarea României în vâltoarea Primului Război Mondial a întrerupt tihna vieții pașnice. Doi din frații săi au plecat la luptă, iar peste țară s-au abătut atunci multe greutăți: refugiul armatei și al unei mari părți din populația Munteniei în Moldova, foamete și o epidemie de tifos care a dus la moartea a sute de mii de oameni. În fiecare zi molima își cerea jertfele ei, tineri și bătrâni, fără deosebire. În această vreme mama lui s-a îmbolnăvit și ea și s-a săvârșit din viață. Iar nu după mult timp, în anul 1918, a venit rândul lui Petru să meargă la război și a fost încorporat în Regimentul 8 Vânători. Serviciul militar în acea vreme era foarte aspru, însă a fost și o pregătire pentru viața de mănăstire. Sfântul Paisie scria mai apoi:

*Nu pot însemna pe toate
Câte mi s-au întâmplat,
Osteneli, boli multe foarte,
Mai ales când eram soldat...
Trei anișori și jumătate
Trei țări am cutreierat
Purtând ranița și arma-n spate
Până ce m-am liberat.*

A ajuns cu trupele române până la Budapesta, participând la luptele grele pentru eliberarea Ungariei de comuniștii lui Bela Hun. Drept răsplată, la lăsarea la vatră în aprilie 1921, a primit din partea statului cinci hectare de pământ. Petru însă fâgăduise că dacă va scăpa cu viață din război va

lua drumul mănăstirii, așa încât a împărțit pământul fraților săi, iar el și-a ținut legământul, închinându-se în octombrie 1921 la Schitul Cozancea de care se legase încă din copilărie. El simțise de fapt chemarea lui Dumnezeu prin glasul stăruitor al conștiinței și nu a mai putut rămâne în lume. Mai apoi el povestea: „Eu m-am îndrăgostit de mănăstire încă din școală, citind viața Sfântului Sava cel Sfințit, și mă ceream la mănăstire la Cozancea, în apropiere, dar mămuca m-a oprit, zicând: «Dragul mămucai, să nu te duci la călugărie, că acolo este canon mare și rugăciune, post și metanii; că am văzut cum a fost făcut un călugăr și era tare slab și se ruga așa: „Doamne, dacă mai am zile de trăit și îmi sunt spre mântuire, lasă-mă să mai trăiesc; iar dacă nu, ia-mă la Tine!”». Așa că am ascultat pe mămuca, m-am dus la armată și, după terminarea războiului, mi-am adus aminte de viața Sfântului Sava și de dragostea copilăriei mele și am intrat în viața monahală la Schitul Cozancea, în anul 1921, și am trecut prin toate ascultările mănăstirești”.

Intrând în obștea Schitului Cozancea, fostul ostaș a trecut de la războiul văzut la cel nevăzut, însă i-a fost de mare folos experiența din armată, unde deviza era: „Băieți, ochiul la inamic, urechea la comandă și cu Dumnezeu înaintel!”. Starețul Vladimir Bodescu din acea vreme l-a primit cu bucurie și l-a rânduit cu ascultarea la stăreție, la vite și la lucrul câmpului, unde era nevoie, iar fratele Petru a început cu multă râvnă viața de mănăstire, îndeplinind cu osârdie tot ceea ce i se cerea. El a învățat în scurtă vreme principiile vieții monahale, după cum i le-a arătat starețul său:

*Frate, aici nu-i ca la militarie.
În mănăstire să iei seama cum vorbești,
Fără blagoslovenie nimic să nu faci,
Să ceri iertare când greșești
Și fiind ocărât, să taci.*

*Capul în jos, iar gândul sus
Și să te rogi neîncetat
Rugăciunea lui Iisus,
Pe mâncat și nemâncat.*

După un timp, pentru că îi plăcea mult biserica, a fost rânduit paraclisier, iar după câteva luni de nevoință, la 9 iunie 1922, a fost călugărit, primind numele Paisie. În acea vreme schitul avea mulți monahi sportiți, împodobiți cu fapte bune, de la care noul călugăr urma să învețe tainele vieții îngerești. Chipurile acestora Sfântul Paisie le-a memorat la bătrânețe în mai multe însemnări care au fost tipărite sub numele *Dă-le, Doamne, un colțișor de rai*. Din această scriere aflăm despre duhovnicul Cuviosului Paisie, Ieromonahul Calinic Șuşu, de la care a deprins râvna pentru slujbele bisericesti și pentru rugăciune. Portretul acestuia este grăitor în această privință: „Foarte smerit era acest părinte. Era sârguitor la biserică... El, când era de săptămână, de multe ori mă scula și cu două ceasuri mai înainte, venea la chilia mea și numai că îl auzeam: «Blagoslovește, Părinte Paisie! Hai la biserică, să o luăm mai devreme, că secerișul este mult și lucrătorii puțini». De multe ori mă și supăram pe el, că eu eram trudit de la ascultare și el mă scula. Altădată spunea: «Hai la biserică; eu astăzi mă duc de acasă», și nu se ducea până ce nu auzea că m-am sculat. Și când mergeam la biserică îl găseam stând pe pragul bisericii ori umbla împrejurul bisericii, zicând ceva rugăciuni”.

Tot de la Părintele Calinic a putut Cuviosul Paisie să învețe și luarea aminte la sine și lupta cu patima mândriei, căci bătrânul era foarte iscusit în nevoința smereniei, după cum aflăm din același portret al său: „Odată, fiind de rând cu el la biserică, după ce a cădit toată biserica, când îmi dădu cădelnița îmi spuse: «Vezi, Paisie, ce-i și mândria asta! Doamne, mândria asta se bagă prin toate tiviturile; uite, eu amu, cădind, îmi zicea gândul că eu cădesc mai bine decât

Părintele Conon». M-am minunat de luarea lui aminte, cum se și mărturisea îndată ce i se părea că el cădește bine, căci era în Liturghie și nu voia să-i treacă prin minte vreun gând păcătos tocmai atunci. Așa erau părinții noștri, înaintașii noștri. Voiau ca și gândurile cele mai subțiri să le mărturisească. Iar noi, cei de azi, nu gânduri, ci cuvinte și fapte grosolane având, nu ne îngrijim a le mărturisi și nici măcar a le socoti ca păcat. Vai, vai de noi! De câte ori am atacat pe cineva cu cuvinte dăunătoare și i-am defăimat cinstea, nici nu mi-a păsat, încă mi-a părut rău că nu m-am putut răzbuna asupra lui. Vai, cât ne deosebim noi aceștia de acum de părinții cei de dinaintea noastră!”.

De la astfel de duhovnic luând exemplul Sfântul Paisie, a pus început bun de viață monahală, veghind și el neîncetat la gândurile sale, pentru ca cele sădite de cel rău să nu se transforme în fapte, iar cele bune, de la Dumnezeu, care îl îndemna la ascultare, la slujbele de la biserică, la ajutorarea celorlalți părinți, să le pună în practică cât mai curând, fără de amânare. El nu l-a uitat niciodată pe Părintele Calinic și pilda sa de evlavie, moștenindu-i râvna pentru biserică, după cum scria mai târziu în versuri:

*Ilie lui Elisei cojocul i-a lăsat,
Iar prin cojoc, îndoit dar a căpătat,
Iar eu am luat de la sfinția ta,
Ca să nu te pot uita.*

Un alt stâlp de nădejde al obștii schitului era vestitul Părinte Conon Gavrilesco, mare duhovnic, izgonitor de duhuri rele și tămăduitor căutat de multă lume. Prin sfaturile acestuia a fost salvat de la moarte și pruncul Constantin Ilie, viitorul Sfânt Cleopa, atunci când acesta a fost bolnav după naștere. Și Părintele Conon, neîngăduind niciodată să fie lăudat pentru darurile și faptele sale cele bune, îi dădea Părintelui Paisie pildă cum să se smerească, să-și păzească gândurile și să nu îngăduie în mintea sa nici un cuget de